

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Економічний факультет

Кафедра міжнародних економічних відносин та іноземних мов

**Методичні вказівки до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
«РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА ТА ВІЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ЗОНИ»**

Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

2025 – 2026 навчальний рік

Розробник: д.е.н., проф. Бабець І.Г., професор кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов

Методичні вказівки схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов

Протокол від «05» лютого 2026 року № 12

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов

_____ Миценко І.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Декан економічного факультету

_____ Шалімова Н.С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є важливою складовою процесу формування у них системи теоретичних знань і практичних навичок організації діяльності підприємств в умовах змінного оточуючого середовища, яке знаходиться під впливом процесів глобалізації. Важлива роль у трансформації національної економіки належить регіонам, тому в освітніх програмах економічного вузу обов'язковими мають бути дисципліни, які до певної міри забезпечують регіонально-економічну підготовку фахівців. Однією з таких економічних наук є регіональна економіка. Майбутні фахівці-економісти повинні добре розуміти проблеми економіки регіону, в якому буде здійснюватись їх виробнича діяльність, мати навички комплексного регіонального аналізу процесів виробництва, споживання, природокористування, використання резервів територіальної організації продуктивних сил певного регіону, регіонального управління.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Регіональна економіка та вільні економічні зони» передбачає такі форми:

- підготовку до семінарських (практичних) занять;
- підготовку до виконання модульних (контрольних) завдань;
- виконання індивідуальних завдань;
- пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.

Метою самостійної роботи здобувачів вищої освіти є засвоєння теоретичної частини навчальної програми дисципліни «Регіональна економіка та вільні економічні зони» та формування здатності самостійно систематизувати, планувати та контролювати свою діяльність із застосуванням наукових підходів до організації розумової праці.

Завдання самостійної роботи здобувачів вищої освіти - засвоїти теоретичний матеріал, набути умінь та навичок їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт.

Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти з дисципліни «Регіональна економіка та вільні економічні зони» визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота здобувача вищої освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни «Регіональна економіка та вільні економічні зони»: підручниками, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи здобувачів, конспектом лекцій тощо.

Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни призначено для оволодіння здобувачем вищої освіти вміннями: кількісно оцінювати явища й визначати тенденції зміни показників регіонального розвитку; виконувати економічний аналіз виробничо-господарської діяльності на рівні регіонів, здійснювати оцінку впливу факторів на розміщення економічних, соціальних, природних об'єктів та визначати вплив територіального поділу праці; використовувати знання, уміння і навички для оцінювання рівня соціально-економічного розвитку регіонів; здійснювати моніторинг та оцінку

результативності реалізації державної та регіональних стратегій розвитку з застосуванням відповідних індикаторів на основі офіційних статистичних даних та інформації центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування; визначати напрями зміцнення конкурентних позицій регіонів та розробляти складові стратегії економічного розвитку.

У даних методичних вказівках містяться завдання для самостійної роботи за темами курсу, зміст індивідуальних завдань, літературні джерела для їх підготовки.

2.САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ

2.1. Самостійне опрацювання програмного матеріалу, що не викладається на лекціях

При самостійному опрацюванні програмного матеріалу, що не викладається на лекціях, здобувачі повинні доповнити та розширити свої знання щодо основних аспектів практичної реалізації законів і закономірностей регіонального розвитку та їхнього впливу на диференціацію регіонів України за соціально-економічними показниками; втілення принципів розвитку регіональної економіки у конкретному регіоні; визначення об'єктів, суб'єктів, завдань та інструментів реалізації державної регіональної політики у економічній, соціальній, екологічній, демографічній сферах; аналізу ефективності процесів децентралізації та зміцнення фінансової бази ОТГ у регіонах України.

Індивідуальні завдання здобувачі виконують з метою розширення своїх аналітичних навичок, закріплення умінь пошуку і використання статистичної інформації в офіційних базах даних, застосування на практиці наукових методів дослідження проблем економічного розвитку регіонів та їх впливу на економічне зростання в державі. Особлива увага при здійсненні розрахункової частини індивідуальних завдань приділяється використанню здобувачами умінь та навичок, отриманих при вивченні таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Статистика», «Макроекономіка».

Самостійне опрацювання програмного матеріалу доцільно розпочинати із розгляду тих питань, що викладені на лекціях. Це дозволить систематизувати набуті знання, визначити прогалини в їх засвоєнні, отримати цілісне уявлення про ключові засади регіонального розвитку, зорієнтуватися у визначенні сутності ключових питань, що винесені для самостійного опрацювання.

Важливе значення для ефективного самостійного опрацювання матеріалу має вміння здобувачів правильно використовувати методичні рекомендації до вивчення відповідної дисципліни або модуля. Особливу увагу слід звернути на список основної та додаткової рекомендованої літератури, інтернет-ресурсів.

Критерієм ефективності самостійного опрацювання здобувачами програмного матеріалу, що не викладається на лекціях, є якість засвоєння

знань, яка перевіряється під час семінарських занять, при виконанні індивідуальних завдань та в результатах підсумкового контролю.

Критерії оцінювання виконання здобувачами індивідуальних завдань

Критерії оцінювання			Бали за виконане завдання
Повнота виконання завдання	Якість виконання	Вчасність виконання завдання	
Завдання виконано повністю	Завдання виконано правильно	Вчасно	5
		Невчасно	4,5
	Окремі позиції висновків є недостатньо обґрунтованими, існують незначні недоліки в оформленні	Вчасно	
		Невчасно	
	Пропозиції щодо вирішення проблеми є недостатньо обґрунтованими, неконкретними, існують незначні недоліки в оформленні	Вчасно	3,5
		Невчасно	
Пропозиції щодо вирішення проблеми є недостатньо обґрунтованими, неконкретними і несистемними, звіт оформлений недбало	Вчасно	3	
	Невчасно		
Завдання виконано частково	Пропозиції мають фрагментарний характер, висновки не системні	Вчасно	2,5
		Невчасно	
Завдання виконано частково	Пропозиції мають фрагментарний характер, висновки відсутні, звіт не оформлений	Вчасно	2
		Невчасно	
Завдання не виконувалося			0

2.1.1. Теоретичні питання для опрацювання

Тема 2. Закони, закономірності, принципи розвитку економіки регіонів

1. Які закони і закономірності регіонального розвитку обумовлюють диференціацію регіонів України за соціально-економічними показниками?
2. Які принципи розвитку регіональної економіки практично реалізовані у вашому регіоні?

Рекомендована література:

1. Димченко О.В. Регіональна економіка: навч. посібник / О.В. Димченко, Н.М. Матвеева, С.М. Гайденко; Харк. нац. акад. міськ. госпва – Х.: ХНАМГ, 2010, - 221 с.
2. Данилишин Б. М., Клиновий Д. В., Пепа Т. В. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: Навчальний посібник. – Ніжин: ТОВ «Видавництво Аспект-Поліграф», 2007. – 688 с.
3. Зінь Е. А. Регіональна економіка: Підручник. - К.: «ВД «Професіонал», 2007. - 528 с. URL: http://shinst.sumdu.edu.ua/doc/ep/Reg_ekonomika_01.pdf.
4. Манів З.О., Луцький І. М., Манів С. З. Регіональна економіка: навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2007. – 562 с.
5. Семенов В.Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник. - Київ: МП «Леся», 2008. – 595 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2008/1/Регіональна%20економіка.pdf>

6. Савченко В.Ф. Регіональна економіка: Навч. посібник. К.: Кондор, 2012. – 339 с.
7. Ковтун О.І. Регіональна економіка: навчальний посібник. - Львів: “Новий Світ 2000”, 2012. – 162 с.
8. Лишиленко В.І. Регіональна економіка: підручник К.: Центр учбової літератури. – 2009. – 384 с.
9. Жук М.В. Регіональна економіка: підручник. К.: ВЦ “Академія”. – 2008. – 416 с.

Тема 7. Механізм реалізації регіональної економічної політики

1. Визначити об’єкти, суб’єкти, завдання та інструменти реалізації державної регіональної політики у економічній, соціальній, екологічній, демографічній сферах.
2. Процеси децентралізації та зміцнення фінансової бази ОТГ в регіонах України.

Рекомендована література:

1. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>.
2. Стратегія розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки. URL: http://ekonomika.kr-admin.gov.ua/files/strateg_2021-2027.pdf.
3. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 8.09.2005р. № 2850-IV, редакція від 02.12.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
4. Нова регіональна політика для нової України: Аналітична доповідь (Скорочена версія). К., Інститут суспільно-економічних досліджень, 2017.36 с. <https://iser.org.ua/uploads/files/Reg%20politic%204%20ukr%20na%20sait.pdf>.
5. Лелеченко А.П. Регіональна політика як науково-прикладний феномен. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13-14. С. 92–96. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.13-14.92](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.13-14.92).
6. Семенов В.Ф. Регіональна економіка: Навч. посібн. Київ: МП «Леся», 2008. 595 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2008/1/Регіональна%20економіка.pdf>
7. Давимука С. А., Куйбіда В. С., Федулова Л. І. Тенденції розвитку нової регіональної політики ЄС. *Регіональна економіка*. 2019. №1(91). С. 76-87. URL: http://re.gov.ua/doi/re2019.01.076_u.php.
8. Сірик З.О. Особливості вдосконалення міжбюджетних відносин в умовах децентралізації влади. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2020. Вип. 2 (142). С. 46-54. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20202\(142\)/sep20202\(142\)_046_SirykZ.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20202(142)/sep20202(142)_046_SirykZ.pdf)
9. Сторонянська І. З., Патицька Х. О. Адміністративно-фінансова децентралізація: цілі реформи та результати першого етапу. *Регіональна економіка*. 2019. №1(91). С. 3-13. URL: http://re.gov.ua/doi/re2019.01.003_u.php.
10. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу : аналітична доповідь / [Жаліло Я. А., Шевченко О. В., Романова В. В. та ін.] ; за наук. ред. Я. А. Жаліла. Київ: НІСД, 2019. 192 с. URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovidi/decentralizaciya-vladi-poryadok-denniy-na-serednostrokovu>.
11. Децентралізація в Україні. <https://decentralization.ua/>.

2.2. Підготовка до семінарських занять

Підготовка до семінарських занять потребує серйозних зусиль і відповідального ставлення здобувача. Зокрема, готуючись до семінарських занять, здобувачі повинні самостійно глибоко опрацювати відповідну тему з

курсу шляхом вивчення основної та додаткової літератури з теми, здійснити самостійний пошук додаткових джерел.

При підготовці до виступу на семінарському занятті важливо визначити коло проблем, які потребують обговорення з того чи іншого питання, підібрати як теоретико-методичний, так й емпіричний матеріал.

Слід урахувати, що на виступ на семінарському занятті відводиться не більше 10 хвилин, тому матеріал має викладатися по суті, стисло і чітко, і завершуватися короткими висновками. Не слід забувати про вільну форму викладання матеріалу.

2.3. Виконання індивідуальних завдань

При підготовці індивідуального завдання слід керуватися вимогами, які висуваються до цього виду самостійної роботи. По-перше, робота має характеризуватися чіткою структурою згідно з визначеним планом. По-друге, індивідуальне завдання повинно логічно висвітлювати питання, яке розглядається. По-третє, підготовлений матеріал повинен містити узагальнення оцінок подій, явищ. По-четверте, в завданні необхідно навести чіткі аргументи висновків з усіх поставлених питань.

2.3.1. Теми індивідуальних завдань

Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни

Індивідуальне завдання №1. «Основні теорії регіонального розвитку»

Зміст завдання

- Згідно свого порядкового номеру в списку академічної групи вибрати теорію регіонального розвитку для вивчення;
- Ознайомитися з основними положеннями вибраної теорії регіонального розвитку;
- Підготувати презентацію (10 слайдів), в якій подати автора чи авторів теорії, основні положення, особливості її застосування, приклади.
- Завдання виконується індивідуально кожним здобувачем та захищається під час практичного заняття.

Таблиця вибору теорії регіонального розвитку

Назва теорії	Номер здобувача у списку групи	
Теорія порівняльних витрат виробництва (Д. Рікардо)	1	16
Теорія розміщення виробництва (Й. Г. фон Тюнен)	2	17
Теорія розміщення промисловості (В. Рошер, В. Лаунгардт)	3	18
Модель Вебера	4	19
Теорія центральних місць у ринковому просторі (В. Кристаллер, Б. Перру)	5	20
Модель А. Льоша	6	21
Теорія У. Айзарда	7	22
Гравітаційна модель (А. Шеффле, У. Рейлі, П. Конверт)	8	23
Концепція геомаркетингу	9	24

Інституціональна концепція	10	25
Теорія дифузії інновацій (Т. Хегерstrand)	11	26
Модель «центр – периферія»	12	27
Теорія територіальних кластерів	13	28
Теорія агломерації або просторової концентрації	14	29
Теорія полюсів росту	15	30

Рекомендована література:

1. Димченко О.В. Регіональна економіка: навч. посібник / О.В. Димченко, Н.М. Матвеева, С.М. Гайдено; Харк. нац. акад. міськ. госпва – Х.: ХНАМГ, 2010, - 221 с.
2. Данилишин Б. М., Клиновий Д. В., Пепа Т. В. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: Навчальний посібник. – Ніжин: ТОВ «Видавництво Аспект-Поліграф», 2007. – 688 с.
3. Зінь Е. А. Регіональна економіка: Підручник. - К.: «ВД «Професіонал», 2007. - 528 с. URL: http://shinst.sumdu.edu.ua/doc/ep/Reg_ekonomika_01.pdf.
4. Манів З.О., Луцький І. М., Манів С. З. Регіональна економіка: навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2007. – 562 с.
5. Семенов В.Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник. - Київ: МП «Леся», 2008. – 595 с. URL: <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2008/1/Регіональна%20економіка.pdf>
6. Савченко В.Ф. Регіональна економіка: Навч. посібник. К.: Кондор, 2012. – 339 с.
7. Ковтун О.І. Регіональна економіка: навчальний посібник. - Львів: “Новий Світ 2000”, 2012. – 162 с.
8. Лишиленко В.І. Регіональна економіка: підручник К.: Центр учбової літератури. – 2009. – 384 с.
9. Жук М.В. Регіональна економіка: підручник. К.: ВЦ “Академія”. – 2008. – 416 с.

Тема 3. Фактори розміщення продуктивних сил і формування регіональної економіки

Індивідуальне завдання №2 «Фактори розвитку регіону»

Зміст завдання

- Завдання виконується індивідуально кожним здобувачом для обраного регіону;
- Підготувати презентацію (10 слайдів), в якій дати характеристику факторів розвитку регіону: історико-економічні, економіко-географічне положення, демографічні, природно-ресурсний потенціал, соціально-економічні, науково-технічні, адміністративно-територіальні, фінансові, транспортні, інфраструктурні;
- Зробити висновки про ефективність та перспективи використання факторів.
- Виступити з презентацією на семінарському занятті

Рекомендована література:

1. Данилишин Б. М., Клиновий Д. В., Пепа Т. В. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: Навчальний посібник. – Ніжин: ТОВ «Видавництво Аспект-Поліграф», 2007. – 688 с.
2. Данилишин Б. М., Чернюк Л. Г. та ін. Просторова організація продуктивних сил: мезо- та мікро регіональний рівень. – Вінниця: КнигаВега, 2007. – 572 с.
3. Димченко О.В. Регіональна економіка: навч. посібник / О.В. Димченко, Н.М. Матвеева, С.М. Гайдено; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2010. 221 с.
4. Семенов В.Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник. Київ: МП «Леся», 2008. 595 с. URL: <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2008/1/Регіональна%20економіка.pdf>.

5. Іщук С. О. Промисловість регіонів України: тенденції і проблеми розвитку. Регіональна економіка. 2018. №1(87). С. 17-29. URL: http://re.gov.ua/doi/re2018.01.017_u.php.

6. Щеглюк С. Д. Підходи до визначення ефективності реалізації підприємницького потенціалу регіону в умовах змін просторової організації економіки. Регіональна економіка. 2017. №4(86). С. 22-27.

Тема 4. Економічне районування та територіальна організація господарства

Індивідуальне завдання №3 «Визначення спеціалізації регіону»

Зміст завдання

- Завдання виконується індивідуально кожним здобувачом для обраного регіону (під час першого заняття)
- Розрахувати коефіцієнт локалізації регіону за галузями промисловості на основі даних статистики
- Зробити висновки про спеціалізацію регіону
- До розрахунків додаються вихідні дані (копії сторінок статистичного збірника або скріни)

Рекомендована література:

1. Закон України «[Про Генеральну схему планування території України](#)» від 07.02.2002р. №3059-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3059-14>.

2. Димченко О.В. Регіональна економіка: навч. посібник / О.В. Димченко, Н.М. Матвеева, С.М. Гайденко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2010. 221 с.

3. Данилишин Б. М., Клиновий Д. В., Пепа Т. В. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: Навчальний посібник. Ніжин: ТОВ «Видавництво Аспект-Поліграф», 2007. 688 с.

4. Семенов В.Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник. Київ: МП «Леся», 2008. 595 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2008/1/Регіональна%20Економіка.pdf>.

5. Державне управління регіональним розвитком України: монографія / за заг. ред. В.С. Воротіна, Я.А. Жаліла. К.: НІСД, 2010. 288 с.

6. Стале ендегенне зростання регіонів України в умовах децентралізації: монографія / ред. Сторонянська І.З. Львів, ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України". 2019. 501 с.

7. Зінь Е. А. Регіональна економіка: Підручник. - К.: «ВД «Професіонал», 2007. - 528 с. URL: http://shinst.sumdu.edu.ua/doc/ep/Reg_ekonomika_01.pdf.

8. Регіони України: статистичний щорічник URL: www.ukrstat.gov.ua.

Тема 5. Регіональний аналіз

Індивідуальне завдання №4 «Визначення відкритості регіональної економіки»

Зміст завдання

1. Завдання виконується індивідуально кожним здобувачом для обраного регіону (під час першого заняття)
2. Розрахувати коефіцієнти відкритості обраного регіону за останні 5 років.
3. Оцінити динаміку їх зміни: побудувати графік і прогнозний тренд на наступні 3 роки.
4. Зробити висновки про рівень відкритості економіки регіону.
5. В додатках подати вихідні дані (копії таблиць зі статистичних збірників чи скріни сторінок регіонального управління статистики).

Рекомендована література:

1. Данилишин Б. М., Клиновий Д. В., Пепа Т. В. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: Навчальний посібник. – Ніжин: ТОВ «Видавництво Аспект-Поліграф», 2007. – 688 с.
2. Зінь Е. А. Регіональна економіка: Підручник. - К.: «ВД «Професіонал», 2007. - 528 с. URL: http://shinst.sumdu.edu.ua/doc/ep/Reg_ekonomika_01.pdf.
3. Семенов В.Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник. - Київ: МП «Леся», 2008. – 595 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2008/1/Регіональна%20економіка.pdf>.
4. Регіони України: статистичний щорічник URL: www.ukrstat.gov.ua.

Тема 6. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики

Індивідуальне завдання №5

«Оцінка стратегічного потенціалу пріоритетної галузі економіки регіону»

Зміст завдання

1. Завдання виконується індивідуально кожним здобувачом для обраного регіону (під час першого заняття)
2. Ознайомитися зі змістом стратегії регіонального розвитку (сайт облдержадміністрації) та переліком визначених пріоритетних галузей регіону
3. Проаналізувати статистичні дані (динаміка обсягів виробництва та експорту продукції пріоритетних галузей економіки, їх частку у загальному ВВП регіону)
4. За допомогою SWOT-аналізу обґрунтувати наявність (чи відсутність) стратегічного потенціалу пріоритетної галузі економіки регіону.
5. Зробити висновки про відповідність пріоритетних галузей, визначених в стратегії, реальній ситуації, що склалася в досліджуваному регіоні

Рекомендована література:

1. Семенов В.Ф. Регіональна економіка: Навчальний посібник. - Київ: МП «Леся», 2008. – 595 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2008/1/Регіональна%20економіка.pdf>.
2. Регіони України: статистичний щорічник URL: www.ukrstat.gov.ua.
3. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>.
4. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» від 8.09.2005р. № 2850-IV, редакція від 02.12.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
5. Давимука С. А., Куйбіда В. С., Федулова Л. І. Тенденції розвитку нової регіональної політики ЄС. Регіональна економіка. 2019. №1(91). С. 76-87. URL: http://re.gov.ua/doi/re2019.01.076_u.php.
6. Державне управління регіональним розвитком України: монографія / за заг. ред. В.Є. Воротіна, Я.А. Жаліла. – К.: НІСД, 2010. – 288 с.
7. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу : аналітична доповідь / [Жаліло Я. А., Шевченко О. В., Романова В. В. та ін.] ; за наук. ред. Я. А. Жаліла. Київ: НІСД, 2019. 192 с. URL: <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovidi/decentralizaciya-vladi-poryadok-denniy-na-serednostrokovu>
8. Жаліло Я. А. Проблеми формування інклюзивного розвитку регіонів України в умовах європейської інтеграції. Регіональна економіка. 2018. №3(89). С. 10-20. URL: http://re.gov.ua/doi/re2018.03.010_u.php.

9. Нова регіональна політика для нової України: Аналітична доповідь (Скорочена версія). К., Інститут суспільно-економічних досліджень, 2017. 36 с. <https://iser.org.ua/uploads/files/Reg%20politic%204%20ukr%20na%20sait.pdf>.

10. Лелеченко А.П. Регіональна політика як науково-прикладний феномен. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 13-14. С. 92–96. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.13-14.92](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.13-14.92).

11. Сторонянська І. З., Патицька Х. О. Адміністративно-фінансова децентралізація: цілі реформи та результати першого етапу. *Регіональна економіка*. 2019. №1(91). С. 3-13. URL: http://re.gov.ua/doi/re2019.01.003_u.php.

Тема 8. Сталий розвиток та економічна безпека регіонів України

Індивідуальне завдання № 6.

«Оцінка індикаторів економічного виміру сталого розвитку регіону»

Зміст завдання

- За даними Головного управління статистики обраного для дослідження регіону за період 2013-2023 рр. розрахувати динаміку таких індикаторів економічного виміру сталого розвитку: ВВП у розрахунку на одного мешканця; обсяг реалізованої промислової продукції у розрахунку на одного зайнятого у промисловості; ступінь зносу основних засобів.
- Охарактеризувати тенденції зміни показників та розробити короткостроковий прогноз їх зміни (у програмі Excel)
- Зробити висновки про вплив цього індикатора на економічний розвиток регіону.
- Результати дослідження оформити у вигляді аналітичної доповіді.

Рекомендована література:

1. Аналіз сталого розвитку регіонів України / Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. URL: <http://wdc.org.ua/uk/services/ukraine-sd>.

2. Бабець І.Г. Сталий розвиток і безпека регіону: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. – 242 с.

3. Бабець І.Г. Зовнішньоторговельна безпека як складова системи резильєнтності ендегенного розвитку регіонів України // Резильєнтність ендегенного розвитку регіонів в умовах глобальних викликів та шоків: монографія / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. редактор М.І. Мельник. Львів, 2024. 307 с. <https://ird.gov.ua/ird01/p1061>.

4. Бабець І.Г. Напрями зниження загроз зовнішньоторговельній безпеці регіонів України. *Регіональна економіка*. 2023. №2(108). С. 50-59. <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-2-5>.

5. Бабець І. Зовнішньоторговельна безпека регіонів України: внутрішні та зовнішні загрози в умовах воєнного стану. *Регіональна економіка*. 2022. №2(104). С. 101-110.

6. Бабець І., Жабинець О. Підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників в умовах глобальних викликів: регіональний аспект. *Бізнес Інформ*. 2022. №7. С. 4-10.

7. Стратегія розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки. URL: http://economika.kr-admin.gov.ua/files/strateg_2021-2027.pdf.

Тема 9. Вільні економічні зони як інструмент активізації регіонального розвитку

Індивідуальне завдання №7

Порівняльна характеристика вільних економічних зон в Україні та за кордоном

Зміст завдання

- Здобувачу необхідно обрати для дослідження одну ВЕЗ в Україні та одну ВЕЗ в іншій країні світу (на вибір).
- За матеріалами офіційних інформаційних джерел, наукових публікацій, засобів масової інформації підготувати презентацію діяльності обраних для дослідження вільних економічних зон, порівнюючи їх за такими параметрами: правовий режим функціонування ВЕЗ та пільги для суб'єктів економічної діяльності; характеристика господарської діяльності ВЕЗ (підприємства, галузі економіки, динаміка розвитку); основні досягнення і значення для економічного зростання регіону та країни.
- Завдання оформити у вигляді порівняльної таблиці за вказаними вище критеріями.

Рекомендована література:

1. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон». Редакція від 17.02.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2673-12#Text>.
2. Швець Ю.О., Шайтанова В.В. Функціонування спеціальних економічних зон як засобу налагодження інвестиційної діяльності: проблеми та перспективи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 9. С. 54-58.
3. Гусев Ю.В. Поняття спеціальних (вільних) економічних зон і територій пріоритетного розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015 № 22. С. 59-65.
4. Обух В. ВЕЗ, світовий досвід: без нормального суду не працює. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3120104-vez-to-horosa-stuka-tilki-bez-normalnogo-sudu-nemozliva.html>.
5. Войцеховська Ю. В., Мавріна А. О., Войцеховська В. В. Спеціальні економічні зони: зарубіжний досвід та перспективи в Україні. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/jun/2742/visnyk2016-42-48.pdf>.
6. Єгорова О.О. Напрями удосконалення спеціальних економічних зон України: приклад Туреччини. Аналітична записка. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/napryami-udoskonallynna-specialnikh-ekonomichnikh-zon-ukraini-priklad> .